

Pagna ewlenija>Kwistjonijiet tal-familja u wirt>Manteniment tal-familja

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [fr](#) għiet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin digà ġew tradotti.

Swipe to change

I-Olandiż**Manteniment tal-familja**

Belġju

1 X'ifissru l-kunċetti "manteniment" u "obbligu ta' manteniment" f'termini prattiċi? Liema persuni għandhom iħallsu allowance għall-manteniment lil persuna oħra?

"Obbligu ta' manteniment" ifisser obbligu impost fuq persuna mil-liġi biex tipprovdi għal persuna oħra fil-bżonn u li tiġi minnha permezz ta' rabta "specifika familjali" bl-għajjnuna neċessarja għall-ħajja. Il-"manteniment" ikopri mhux biss l-ikel iżda dak kollu li huwa meħtieġ għall-ħajja, inkluż l-alimenti, il-fwejjeġ, l-akkomodazzjoni u l-kura medika.

L-obbligu ta' manteniment huwa bbażat fuq relazzjoni familjali jew relazzjoni biż-żwieġ jew fuq obbligu alternattiv meta tintemm dik ir-rabta. L-obbligu jeżisti bejn ċerti qraba fil-linja diretta u qraba biż-żwieġ, bejn il-konjuġi u l-koabitanti legali. Huwa bbażat fuq dmir ta' "solidarjetà" li jista' jkun aktar b'saħħtu f'ċerti każijiet.

Il-ġenituri lejn it-tfal tagħhom

Hemm żewġ tipi ta' obbliggazzjonijiet f'dawn il-każijiet:

Obbligu ta' manteniment usa' fejn l-omm u l-missier iridu jerfġu r-responsabbiltà, skont il-mezzi tagħhom, għall-akkomodazzjoni, il-manteniment, is-saħħa, is-supervizzjoni, l-edukazzjoni, it-taħriġ u l-iżvilupp tat-tfal tagħhom. Jekk it-tfal ikunu għadhom l-iskola jew jitharrġu, l-obbligu jkompli wara li t-tfal jilħqu l-età adulta. Huwa jeżisti irrispettivament mir-riżorsi tal-ġenituri u l-bżonnijiet tat-tfal. Huwa usa' fis-sens illi, minbarra s-sussistenza tat-tfal, jinkludi wkoll l-iskola u t-taħriġ eċċ (l-Artikolu 203 tal-Kodiċi Ċivili).

Obbligu ta' manteniment ibbażat fuq il-fatt li l-ġenituri kellhom it-tfal, marbut mal-bżonnijiet tat-tfal irrispettivament mill-età u r-riżorsi tal-ġenituri (l-Artikoli 205, 207, 208 u 353-14 tal-Kodiċi Ċivili).

It-tfal lejn il-ġenituri tagħhom

L-obbligu ta' manteniment tal-ġenituri fir-rigward tat-tfal tagħhom huwa reciproku (l-Artikoli 205, 207 u 353-14 tal-Kodiċi Ċivili). Għalhekk it-tfal għandhom obbligu ta' manteniment lejn ommhom u missierhom jekk ikunu fil-bżonn.

Il-konjuġi

L-obbligi ta' manteniment bejn il-konjuġi huma bbażati fuq id-dmirijiet ta' għajjnuna u assistenza u l-obbligu ta' kontribuzzjoni lejn l-ispejjeż taż-żwieġ stabbiliti fil-Kodiċi Ċivili (l-Artikoli 2013 u 221 tal-Kodiċi Ċivili). Dawk id-dmirijiet, marbuta mal-obbligu tal-koabitazzjoni li huwa impost ukoll fuq il-konjuġi, huma reciproċi. Jekk ma jgħux issodisfati, jistgħu jinbdew proċedimenti legali għall-eżekuzzjoni, fil-forma ta' proċedimenti għall-manteniment jew ċessjoni (l-Artikoli 213, 221 u 223 tal-Kodiċi Ċivili) – ara l-mistoqsija 10.

Konjuġi divorzjat lil ekskonjuġi

Trid issir distinzjoni skont it-tip ta' divorzju: divorzju minħabba t-tkissir irrimedjabbli taż-żwieġ jew id-divorzju kunsenswali:

Id-divorzju minħabba t-tkissir irrimedjabbli taż-żwieġ: jekk il-konjuġi ma laħqu ftehim dwar l-għoti tal-manteniment (l-Artikolu 301(1) tal-Kodiċi Ċivili), il-qorti tista', fis-sentenza ta' divorzju jew deċiżjoni sussegwenti, fuq talba tal-konjuġi "fil-bżonn", tordna lill-konjuġi l-ieħor biex iħallas il-manteniment (l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 301(2) tal-Kodiċi Ċivili).

Il-qorti tista' tirrifjuta li tilqa' talba għal manteniment wara d-divorzju jekk il-konvenut juri illi r-rikorrent huwa ħati ta' kondotta serjament ħażina li trendi l-koabitazzjoni impossibbli (it-tieni paragrafu tal-Artikolu 301(2) tal-Kodiċi Ċivili).

F'kull każ l-ammont tal-manteniment ma jistax jaqbeż terz mill-introjt tal-konjuġi li jrid iħallas (it-tielet paragrafu tal-Artikolu 301(3) tal-Kodiċi Ċivili).

Id-divorzju kunsenswali: il-konjuġi mhumieq obligati jaqblu dwar l-għoti ta' manteniment lil wieħed minnhom matul il-proċedimenti u/jew wara d-divorzju. Jekk jaqblu dwar il-manteniment, l-ammont u l-arranġamenti għall-ħlas u l-eżekuzzjoni tal-manteniment jiġu ddeterminati b'mod ħieles, kif ukoll l-indiċjar u r-raġunijiet għal tibdil (is-subparagrafu (4) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 1288 tal-Kodiċi Ġudizzjarju). Sakemm ma jkunux ftehimu bil-kontra b'mod ċar, il-qorti tista', fuq talba ta' waħda mill-partijiet, iżżid, tnaqqas jew tikkancella l-manteniment miftiehem wara s-sentenza ta' divorzju (it-tielet paragrafu tal-Artikolu 1288 tal-Kodiċi Ġudizzjarju) jekk, tal-inqas, l-ammont ma għadux xieraq minħabba ċirkostanzi godda mhux marbuta max-xewqat tal-partijiet. Il-manteniment ma jistax jiġi indiċjat jekk l-indiċjar ma jkunx ġie speċifikat.

Oħrajn

F'liema ċirkostanzi?

L-obbligu ta' manteniment jeżisti wkoll bejn il-qraba fil-linja diretta, kemm axxendenti u dixxendenti (ġenituri/tfal, tfal/ġenituri, kif ukoll neputijiet/nanniet u viċi versa - l-Artikoli 205 u 207 tal-Kodiċi Ċivili).

Bejn il-qraba biż-żwieġ hemm 2 xenarji possibbli:

il-konjuġi superstiti għandhom obbligu lejn it-tfal tal-konjuġi mejjet tagħhom, li mhumieq tagħhom, fi ħdan ċerti limiti (l-Artikolu 203(3) tal-Kodiċi Ċivili);

il-tfal tar-rispett għandhom obbligu lejn il-ġenituri tar-rispett u viċe versa. L-obbligu jispiċċa jekk il-missier jew l-omm tar-rispett jerġġu jżżewġu, jew jekk dak il-konjuġi (li permezz tiegħu hemm relazzjoni biż-żwieġ) u t-tfal miż-żwieġ ikunu mejta (l-Artikoli 206 u 207 tal-Kodiċi Ċivili).

F'ċerti ċirkostanzi, il-manteniment għall-konjuġi superstiti jew għall-axxendenti tad-*deujus* jifhallas mill-wirt tal-konjuġi mejjet (l-Artikolu 205 bis tal-Kodiċi Ċivili).

It-tfal mingħajr missier magħruf jistgħu jitolbu l-manteniment għall-għajxien tagħhom, għall-edukazzjoni u t-taħriġ tagħhom mir-raġel li kellu relazzjoni m'ommhom matul il-perjodu ġuridiku ta' konċepiment (l-Artikolu 336 tal-Kodiċi Ċivili).

Jekk l-armonija bejn il-koabitanti legali tiġi serjament imfixkla, parti tista' titlob lill-qorti għal ordni provvizorju ta' ħlas tal-manteniment. L-istess japplika jekk tintemm il-koabitazzjoni legali, skont miżuri provvizorji (l-Artikolu 1479 tal-Kodiċi Ċivili).

2 Sa liema età jista' tifej jibbenefika minn allowance għall-manteniment? Hemm regoli differenti għall-manteniment għall-minorenni u għall-adulti?

Normalment l-obbligu ta' manteniment jieqaf meta t-fal jilhq u l-età u l-kapaċità adulta. Madankollu, l-obbligu jibqa' jekk it-fal ikompli bl-edukazzjoni u t-taħriġ tagħhom (l-Artikoli 203 u 336 tal-Kodiċi Ċivili).

3 Għandi napplika għand awtorità kompetenti jew qorti biex nikseb manteniment? X'inhuma l-elementi ewlenin ta' din il-proċedura?

Id-debitur jista' jilqa' l-bżonnijiet tal-kreditur volontarjament. Inkella, jekk tinqala' kwistjoni, nuqqas ta' ftehim jew sospensjoni, ikunu meħtieġa proċedimenti l-qorti.

F'każ ta' divorzju minħabba t-tkissir irrimedjabbli taż-żwieġ, talba għall-manteniment wara d-divorzju tista' ssir lill-istess qorti, jew fil-proċess promotorju jew permezz ta' sottomissjonijiet (il-ħames paragrafu tal-Artikolu 1254(1) u l-Artikolu 1254(5) tal-Kodiċi Ġudizzjarju).

Lil hinn mill-proċedimenti ta' divorzju, huwa l-Kummissarju tal-Ġustizzja li jisma' u jiddeċiedi dwar talbiet ta' manteniment (l-Artikolu 591(7) tal-Kodiċi Ġudizzjarju), ħlief fi proċedimenti għal manteniment minn persuni mingħajr missier magħruf. Ara l-mistoqsija 5.

Mill-1 ta' Settembru 2014, minbarra l-obbligi ta' manteniment marbuta mal-introjtu għall-integrazzjoni soċjali, it-talbiet kollha marbuta mal-obbligi ta' manteniment jaqgħu taħt il-ġurisdizzjoni tal-qorti tal-familja (l-Artikolu 572 bis (7) tal-Kodiċi Ġudizzjarju), inklużi il-proċedimenti għal manteniment mingħajr dikjarazzjoni ta' paternità.

4 Tista' ssir talba f'isem qarib (jekk iva, liema grad), jew minorenni?

Il-kawża hija personali u tista' ssir biss mill-persuna intitolata għall-manteniment (ara b'mod partikolari l-Artikolu 337 tal-Kodiċi Ċivili). It-talba ssir lill-qorti mirrikorrent personalment jew mill-avukat tiegħu (ara b'mod partikolari l-Artikoli 1253 ter, 1254 u 1320 tal-Kodiċi Ġudizzjarju).

Jekk irrikorrent ma jkollux kapaċità ġuridika, jaġixxu f'ismu r-rappreżentanti legali tiegħu (missier, omm, tutor, rappreżentant statutorju).

5 Jekk qed naħseb biex inressaq il-każ quddiem il-qorti, kif inkun naf liema qorti għandha l-ġurisdizzjoni?

Il-Kummissarju tal-Ġustizzja għandu ġurisdizzjoni ġenerali fuq il-kwistjonijiet ta' manteniment (l-Artikolu 591(7) tal-Kodiċi Ġudizzjarju) iżda hemm eċċezzjonijiet. F'dawk iċ-ċirkostanzi, il-kawża trid titressaq fil-qorti tad-domicilju tar-rikorrent, ħlief f'każ ta' talbiet għat-tnaqqis jew il-kanċellament tal-manteniment (l-Artikolu 626 tal-Kodiċi Ġudizzjarju).

Il-president tal-qorti tal-prim'istanza (l-Artikolu 338 tal-Kodiċi Ċivili) għandu ġurisdizzjoni fuq proċedimenti mressqa minn minuri kontra persuna li kellha relazzjoni ma' ommu matul il-perjodu ġuridiku ta' konċepiment (l-Artikolu 336 tal-Kodiċi Ċivili).

Ħlief f'każ ta' miżuri interim u urġenti, il-kwistjonijiet dwar is-setgħa tal-ġenituri jaqgħu taħt il-ġurisdizzjoni tal-qorti tal-minorenni (l-Artikolu 387 bis tal-Kodiċi Ċivili) tal-post tar-residenza tal-ġenituri, tuturi jew persuni bil-kustodja tat-tfal (l-Artikolu 44 tal-Liġi tat-8 ta' April 1965 dwar il-protezzjoni taż-żgħażaġħ, il-kura tal-minorenni li wettqu reat u l-kumpens għad-dannu kkawżat mid-dannu).

F'każ ta' kunflitt bejn il-konjuġi qabel il-proċedimenti ta' divorzju, it-talbiet isiru lill-Kummissarju tal-Ġustizzja (l-Artikolu 594(19) tal-Kodiċi Ġudizzjarju) tal-post fejn kienet tinsab l-aħħar dar matrimonjali (l-Artikolu 628(2) tal-Kodiċi Ġudizzjarju).

Hekk kif jiġi ppreżentat ir-rikors ta' divorzju minħabba t-tkissir irrimedjabbli taż-żwieġ, il-president tal-qorti tal-prim'istanza jkollu ġurisdizzjoni (l-Artikolu 1280 tal-Kodiċi Ġudizzjarju) sakemm jinħall iż-żwieġ. Madankollu, l-approvazzjoni tal-ftehimiet ta' manteniment mill-ħuqa mill-partijiet hija r-responsabbiltà tal-qorti li tkun qiegħda tisma' l-mertu tal-kawża (l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 1256 tal-Kodiċi Ġudizzjarju).

il-Kummissarju tal-Ġustizzja u l-qorti tal-minorenni jkollhom ġurisdizzjoni wara s-sentenza finali ta' divorzju. Il-president tal-qorti tal-prim'istanza jzomm il-ġurisdizzjoni tiegħu għall-ordinijiet provviżorji f'każijiet urġenti (l-Artikolu 584 tal-Kodiċi Ġudizzjarju).

Mill-1 ta' Settembru 2014, minbarra l-obbligi ta' manteniment marbuta mal-introjtu għall-integrazzjoni soċjali, it-talbiet kollha marbuta mal-obbligi ta' manteniment jaqgħu taħt il-ġurisdizzjoni tal-qorti tal-familja (l-Artikolu 572 bis (7) tal-Kodiċi Ġudizzjarju).

Mill-1 ta' Settembru 2014, it-talbiet bejn partijiet li huma (jew kienu) miżżewġa jew li huma (jew kienu) koabitanti legali u t-talbiet għall-manteniment marbuta ma' tfal taż-żewġ partijiet jew tfal b'relazzjoni ma' ġenitur wieħed biss rikonnoxxuta, jsiru lill-qorti li diġà tkun qiegħda tisma' talba (l-Artikolu 629 bis (1) tal-Kodiċi Ġudizzjarju). Dik il-qorti hija l-qorti tad-domicilju tal-minuri (jew, fin-nuqqas, tal-post ta' residenza abitwali tagħhom) għal talbiet marbuta mal-manteniment ta' minuri li għandu kapaċità ġuridika. Jekk il-partijiet ikollhom diversi tfal, ikollha ġurisdizzjoni għat-talbiet kollha l-qorti li l-ewwel talba titressaq quddiemha (l-Artikolu 629 bis (2) tal-Kodiċi Ġudizzjarju). Jekk l-obbligi ta' manteniment jikkonċernaw kredituri oħra tal-manteniment, il-kawża titressaq quddiem il-qorti tal-aħħar domicilju tal-konvenut jew il-post fejn kienet l-aħħar dar matrimonjali jew kongunta (l-Artikolu 629 bis (4) tal-Kodiċi Ġudizzjarju).

6 Bħala applikant, neħtieġ intermedjarju biex inressaq il-każ quddiem il-qorti (pereżempju avukat, awtorità ċentrali jew lokali, eċċ.)? Jekk le, liema proċeduri japplikaw?

Ara l-mistoqsija 4. Skont il-kawża mressqa, it-talba ssir permezz ta' citazzjoni tal-bailiff jew b'rikors. Il-preżenza ta' avukat mhix obligatorja.

7 Irrid inħallas xi miżati biex inressaq il-każ quddiem il-qorti? Jekk iva, kemm jistgħu jtitligħu? Jekk ma jkollix biżżejjed mezzijiet finanzjarji, nista' ningħata għajjnuna legali li tkopri l-ispejjeż tal-proċedura?

Il-proċedimenti legali jsiru bi ħlas. Ma tistax issir stima tal-ispejjeż totali; dawn jiddependu mill-proċedimenti, l-ispejjeż legali u l-ispejjeż tad-difiża jekk jitqabbd avukat. Japplikaw ir-regoli tal-liġi ordinarja għall-ħlas tal-ispejjeż tal-proċedimenti mill-għajjnuna legali (Ara Għajjnuna Legali - il-Belġju).

8 X'tip ta' manteniment x'aktarx tagħti l-qorti? Kif jiġi kkalkulat l-ammont tal-manteniment? Id-deċiżjoni tal-qorti tista' tiġi riveduta jekk jinbidlu l-għoli tal-ħajja jew iċ-ċirkostanzi familjari? Jekk iva, kif (pereżempju permezz ta' sistema tal-indiċjar awtomatiku)?

Tipi ta' għajjnuna:

L-għajjnuna tiegħi l-forma ta' manteniment. F'certi każijiet il-manteniment jista' jiġi kapitalizzat (l-Artikolu 301(8) tal-Kodiċi Ċivili). F'każijiet eċċezzjonali dan jista' jithallas *in natura* (l-Artikolu 210 tal-Kodiċi Ċivili).

L-evalwazzjoni u l-indiċjar tal-għajjnuna

M'hemmx skala. Il-manteniment jingħata biss proporzjonalment skont il-bżonn tar-rikorrent u ċ-ċirkostanza finanzjarja tal-persuna responsabbli mill-ħlas (l-Artikoli 208 u 209 tal-Kodiċi Ċivili).

L-obbligu tal-missierijiet u l-ommijiet (l-Artikolu 203 tal-Kodiċi Ċivili) jiġi determinat proporzjonalment skont il-mezzijiet tagħhom u jrid ikopri l-akkomodazzjoni, il-manteniment, is-saħħa, is-supervizzjoni, l-edukazzjoni u t-taħriġ u l-iżvilupp tat-tfal tagħhom (sakemm ilestu mill-edukazzjoni u t-taħriġ tagħhom). Dak il-manteniment jieħu l-forma ta' kontribuzzjoni fissa fix-xahar lill-ġenitur "bil-kustodja".

L-omm u l-missier jistgħu jaġixxu f'isimhom biex jitolbu kontribuzzjoni mingħand xulxin lejn l-ispejjeż tal-akkomodazzjoni, għajxien, eċċ (l-Artikolu 203 bis (2) tal-Kodiċi Ċivili).

L-ammont ta' manteniment pagabbli minn persuna li kellha relazzjoni ma' omm il-wild matul il-perjodu tal-konċepiment jiġi determinat mill-bżonnijiet tat-tfal u l-mezzijiet, il-kapaċitajiet u ċ-ċirkostanzi soċjali tad-debitur (l-Artikoli 336, 339 u 203 bis tal-Kodiċi Ċivili).

Il-liġi tawtorizza b'mod ċar lill-koppji waqt proċedimenti ta' divorzju biex jaslu għal ftehim dwar l-għoti ta' manteniment, l-ammont u l-arranġamenti biex jiġi rivedut l-ammont miftiehem (l-Artikolu 301(1) tal-Kodiċi Ċivili, u l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 1256 u l-Artikolu 1288(4) tal-Kodiċi Ġudizzjarju). Madankollu, il-qorti li tkun qiegħda tisma' l-kawża tista' tiddeċiedi li ma tapprovax dawn il-ftehimiet jekk imorru kontra l-interessi tat-tfal (it-tieni paragrafu tal-Artikolu 1256, it-tieni u l-ħames paragrafu tal-Artikolu 1290 tal-Kodiċi Ġudizzjarju).

F'każ ta' ftehim bil-qorti, il-qorti li tiddeċiedi *in concreto* dwar l-ammont ta' manteniment trid, madankollu, tapplika kriterji u limiti fil-kalkoli tagħha. Fil-prinċipju l-manteniment irid ikopri mill-inqas il-"bżonnijiet" tal-benefiċjarju (l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 301(3) tal-Kodiċi Ċivili).

F'kull każ l-ammont tal-manteniment ma jistax jaqbeż terz l-introjt tal-konjuġi li jrid iħallas (l-aħħar sentenza tal-Artikolu 301(3) tal-Kodiċi Ċivili). Il-perjodu li fiha għandu jithallas il-manteniment huwa limitat għal kemm dam iż-żwieġ. F'ċirkostanzi eċċezzjonali l-perjodu li fiha għandu jithallas il-manteniment jista' jiġi estiż mill-qorti (l-Artikolu 301(4) tal-Kodiċi Ċivili).

L-indiċjar huwa awtomatiku fil-każ ta' divorzju minħabba t-tkissir irrimedjabbli taż-żwieġ u l-ħlas tal-manteniment mill-genituri. Fil-prinċipju l-indiċi ta' referenza huwa l-indiċi tal-prezzijiet għall-konsumatur, iżda skont il-liġi l-qorti tista' tapplika sistema ta' agġustament differenti għall-għoli tal-ħajja (l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 301(6) u l-Artikolu 203(4)(1) tal-Kodiċi Ċivili), u l-partijiet jistgħu jidderogaw minnha permezz ta' ftehim (l-Artikolu 203 quater (1) tal-Kodiċi Ċivili). Bil-liġi l-manteniment jista' jidded, jitnaqqas jew jiġi kkanċellat fuq talba ta' waħda mill-partijiet, abbażi tar-raġunijiet ġenerali previsti fl-ewwel paragrafu tal-Artikolu 301(7) tal-Kodiċi Ċivili u l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 1293 tal-Kodiċi Ġudizzjarju.

9 Kif jithallas il-manteniment u lil min?

Il-manteniment jithallas lill-kreditur jew lir-rappreżentant tiegħu permezz ta' ħlas fix-xahar. F'ċerti każijiet dan jista' jiġi kkapitalizzat (ara l-mistoqsija 8).

10 Jekk il-persuna kkonċernata (id-debitur) ma tħallasx volontarjament, x'azzjoni tista' tittiehed biex tkun imġiegħla tħallas?

Kreditur b'titolu eżekuttiv jista' jeżegwixxi t-talba tiegħu. Skont ċerti kundizzjonijiet, jista' jinħareġ mandat ta' qbid fuq il-proprjetà mobbli jew immobbli tad-debitur tal-manteniment li ma jħarisx id-deċiżjoni tal-manteniment (l-Artikolu 1494 tal-Kodiċi Ġudizzjarju). Mandat ta' sekwestru jista' jinħareġ ukoll kontra parti terza, bħall-impjegatur tad-debitur (l-Artikolu 1539 tal-Kodiċi Ġudizzjarju). Barra minn hekk, f'ċerti ċirkostanzi il-kredituri tal-manteniment li għad ma għandhomx fidejhom titolu eżekuttiv jistgħu jitolbu għal ordni ta' sekwestru biex jissalvagwardjaw id-drittijiet tagħhom għal manteniment futur (l-Artikolu 1413 tal-Kodiċi Ġudizzjarju).

Twaqqaf mekkaniżmu ssimplifikat ta' eżekuzzjoni, jiġifieri sekwestru, li fiha il-kreditur huwa awtorizzat jirċievi l-introjt tad-debitur jew xi somom oħra pagabbli direttament minn parti terza, sa ċerti limiti. Is-sekwestru japplika għall-obbligi ta' manteniment statutorji bejn konjuġi jew ekskonjuġi (l-Artikoli 220(3), 221, 223 and 301(11) tal-Kodiċi Ċivili u l-Artikolu 1280 tal-Kodiċi Ġudizzjarju), għall-obbligi għall-għajxien, edukazzjoni u taħriġ tat-tfal - inkluż il-proċedimenti bejn l-omm u l-missier skont l-Artikolu 203 bis tal-Kodiċi Ċivili - u għall-obbligi ta' manteniment statutorji bejn l-axxendenti u d-dixxendenti (l-Artikolu 203 ter tal-Kodiċi Ċivili).

Fl-aħħar nett, fil-Kodiċi Kriminali hemm Artikolu dwar l-abbandun tal-familja (l-Artikolu 391 bis tal-Kodiċi Kriminali), fejn kull min jiġi ordnat iħallas il-manteniment mill-qorti u bi ħsieb ma jħallsux għal aktar minn xahrejn jiġi mfittex bil-qorti.

11 Jekk jogħġbok iddeskrivi fil-qosor kwalunkwe limitazzjonijiet fl-infurzar, b'mod partikulari regoli għall-protezzjoni tad-debitur u limitazzjoni jew perjodi ta' preskrizzjoni fis-sistema tal-infurzar tiegħek

L-Artikolu 2277 tal-Kodiċi Ċivili jipprovdi illi l-arretrati tal-manteniment jiġu preskritti wara ħames snin.

L-għoti tal-manteniment mill-qorti huwa suġġett għal preskrizzjoni ta' għaxar snin (l-Artikolu 2262 bis tal-Kodiċi Ċivili).

Dan il-perjodu jiġi sospiż bejn il-konjuġi matul iż-żwieġ (l-Artikolu 2253) u interrott bin-notifika ta' ċitazzjoni tal-qorti, ordni għal ħlas jew sekwestru (l-Artikoli 2244 u 2248) u bil-preżentata ta' sottomissjonijiet mill-kreditur u l-ħlas mid-debitur.

Normalment, skont l-Artikoli 7 u 8 tal-Att dwar l-Ipoteki tas-16 ta' Diċembru 1851, id-debituri jridu jissodisfaw l-obbligi tagħhom bl-assi kollha tagħhom.

Madankollu, skont l-Artikolu 1408 tal-Kodiċi Ġudizzjarju ċerta propjetà personali u tanġibbli meħtieġa għall-ħajja ta' kuljum tad-debitur u tal-familja tiegħu, għax-xogħol tiegħu jew għall-edukazzjoni jew taħriġ tad-debitur jew tat-tfal tiegħu li jgħixu taħt l-istess saqaf hija eżenti mit-talbiet tal-kredituri.

Skont l-Artikolu 1409(1) tal-Kodiċi Ġudizzjarju, l-introjt mill-impjeg u minn attivitajiet oħra huwa parzjalment eżenti mill-qbid u mis-sekwestru.

Madankollu l-Artikolu 1412 tal-Kodiċi Ġudizzjarju jipprovdi illi, l-ewwel nett, ir-regoli tal-immunità mill-qbid ma jistgħux jiġu eżegwiti kontra kreditur tal-manteniment u, it-tieni nett, illi dik il-persuna għandha prijorità assoluta fuq il-kredituri l-oħra tad-debitur. Jekk, minkejja dan, jintalab mandat ta' qbid tal-assi ta' persuna li d-dejn tagħha diġà gie ssekwestrat jew maqbud, il-qorti tista' tqis il-pożizzjoni globali tad-debitur u l-bżonnijiet tal-kredituri tiegħu, b'mod partikulari rigward il-manteniment, u taqşam is-somom maqbuda jew sekwestrati b'mod indaqs bejniethom (il-ħames paragrafu tal-Artikolu 1390 bis tal-Kodiċi Ċivili).

Id-debituri falluti huma eliġibbli għal proċeduri tas-saldu tad-dejn (l-Artikoli 1675/2 *et seq.* tal-Kodiċi Ġudizzjarju). F'dak il-kuntest il-qorti tista' tiddeċiedi, fejn xieraq, illi tikkanċella d-dejn, inklużi l-arretrati tal-manteniment iżda mhux dawk li jikkonċernaw dejn marbut mal-manteniment.

Jista' jinħareġ mandat ta' sekwestru sabiex jiġi garantit il-ħlas tal-manteniment bil-quddiem hekk kif jasal iż-żmien biex jithallas (it-tieni paragrafu tal-Artikolu 1494 tal-Kodiċi Ġudizzjarju).

12 Teżisti organizzazzjoni jew awtorità li tista' tghini nirkupra l-manteniment?

Jekk il-kredituri tal-manteniment ma jirnexx ilhomx jiksbu l-ħlas minkejja l-miżuri msemmija hawn fuq, jistgħu immorru għand id-Dipartiment għat-Talbiet ta' Manteniment [*Service des créances alimentaires*] (fi ħdan is-Servizz Finanzjarju Pubbliku Federali) li huwa responsabbli għall-għotjiet ta' ħlasijiet bil-quddiem ta' pagamenti ta' manteniment speċifiċi u l-gbir jew irkupru tal-għotjiet bil-quddiem u l-bilanċ u l-arretrati tal-manteniment li jridu jħallsu d-debituri.

13 Jistgħu l-organizzazzjonijiet (statali jew privati) iħallsu kompletament jew parzjalment il-manteniment f'isem id-debitur?

Id-Dipartiment għat-Talbiet ta' Manteniment jista' jidher għad-debituri u jħallas il-manteniment jew parti minnu minflokhom. Id-Dipartiment jitolb lid-debituri biex iħallsu l-manteniment u l-arretrati f'daqqa. Id-debituri jew iħallsu l-manteniment volontarjament lid-Dipartiment jew jiġi eżegwit l-irkupru. Fit-tieni każ, m'hemmx garanzija tar-riżultat. Dan jiddependi miċ-ċirkostanzi finanzjarji tad-debitur.

14 Jekk ninsab f'dan l-Istat Membru u d-debitur għandu r-residenza tiegħu f'pajjiż ieħor:

14.1 Nista' nikseb assistenza ta' awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

L-Awtorità Ċentrali indikata skont il-Konvenzjoni ta' New York tal-20 ta' Ġunju 1956 dwar l-irkupru ta' Manteniment Barra l-Pajjiż, ir-Regolament tal-Kunsill Nru 4/2009 tat-18 ta' Diċembru 2008 dwar il-ġurisdizzjoni, il-liġi applikabbli, ir-rikonossiment u l-eżekuzzjoni tad-deċiżjonijiet u l-kooperazzjoni f'materji relatati ma' obbligi ta' manteniment u l-Konvenzjoni tal-Aja tat-23 ta' Novembru 2007 dwar l-irkupru Internazzjonali ta' Manteniment għat-Tfal u Forom Oħrajn ta' Manteniment tal-Familja hija:

Is-Servizz Pubbliku Federali tal-Gustizzja [*Service public fédéral Justice*]

Id-Dipartiment għall-Kooperazzjoni Ġudizzjarja Internazzjonali fi Kwistjonijiet Ċivili

[*Service de coopération judiciaire internationale en matière civile*]

Boulevard de Waterloo, 115

1000 Brussels

14.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lill-awtorità jew l-organizzazzjoni privata?

Ir-rikorrent jew il-konsulent legali tiegħu jistgħu jikkuntattjaw id-dipartiment bil-posta, bit-telefown (+32 (0)2 542 65 11), fakx (+32 (0)2 542 70 06) jew ittra elettronika fuq (aliments@just.fgov.be jew alimentatie@just.fgov.be).

15 Jekk ninsab f'pajjiż ieħor u d-debitur jinsab f'dan l-Istat Membru:

15.1 Nista' nibgħat talba direttament lill-awtorità jew organizzazzjoni privata f'dan l-Istat Membru?

Ir-rikorrenti residenti f'pajjiż barra l-Belġju jridu jikkuntattjaw lill-Awtorità Ċentrali ta' pajjiżhom li hija responsabbli mill-implimentazzjoni tal-Konvenzjonijiet jew Regolament imsemmija hawn fuq. Ma jistgħux jagħmlu kuntatt dirett ma' korp jew awtorità Belġjana.

15.2 Jekk iva, kif nista' nikkuntattja lil dik l-awtorità jew organizzazzjoni privata u x'tip ta' assistenza nista' nikseb?

Twegiba negattiva (ara hawn fuq).

16 Dan l-Istat Membru huwa marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007?

Iva.

17 Jekk dan l-Istat Membru mhuwiex marbut bil-Protokoll tal-Aja tal-2007, liema liġi tkun applikabbli għat-talba għal manteniment skont ir-regoli tal-liġi internazzjonali privata tiegħu? X'inhuma r-regoli tal-liġi internazzjonali privata korrispondenti?

18 X'inhuma r-regoli fuq l-aċċess għall-gustizzja f'każijiet transfruntiera fl-UE li jsegwu l-istruttura tal-Kapitolu V tar-Regolament dwar il-Manteniment?

Meta ssir talba lill-Awtorità Ċentrali, wara l-verifika fejn jinsab id-debitur u/jew l-assi tiegħu fil-Belġju, hija tgħaddi l-każ lill-Uffiċċju tal-Għajnuna Legali bil-guriżdzjoni territorjali xierqa. Meta ssir talba għall-manteniment tat-tfal permezz tal-Awtoritajiet Ċentrali, l-għajnuna legali tingħata mingħajr ma ssir verifika tal-mezzi tal-benefiċjarju. L-għajnuna tkopri t-tariffi tal-avukat u l-ispejjeż tal-proċedimenti.

F'każijiet oħra, ir-rikorrenti li jkollhom bżonn l-għajnuna legali għandhom imorru għand l-Awtorità Ċentrali, skont id-Direttiva 2002/8/KE.

19 X'inhuma l-miżuri adottati minn dan l-Istat Membru sabiex jiżgura l-funzjonament tal-attivitajiet deskritti fl-Artikolu 51 tar-Regolament dwar il-Manteniment?

L-irwol prinċipali tal-Awtorità Ċentrali huwa li tagħti informazzjoni dwar kif jaħdem ir-Regolament, kemm fis-sistema tagħha stess u f'dik tal-Istat rikjest. L-Awtorità Ċentrali għandha riżorsi li jippermettulha ssib lid-debitur jew lill-kreditur direttament jew indirettament u biex tikseb informazzjoni rilevanti dwar l-introjt u/jew l-assi tad-debitur jew kreditur.

Isir sforz biex jintlaħaq ftehim bonarju flimkien mal-proċedimenti l-qorti bi skambju tal-osservazzjonijiet taż-żewġ partijiet u b'mod aktar partikolari rigward il-parti rikjesta matul is-seduti ta' smiġħ mill-awtoritajiet gudiżzarji. Jekk ikun meħtieġ l-Awtorità Ċentrali tipprovi segwitu sabiex tteġġeg l-eżekuzzjoni kontinwa tad-deċiżjonijiet ta' manteniment.

L-Awtorità Ċentrali tista' tgħin fil-kumpilazzjoni tal-provi dokumentarji u t-trażmissjoni u n-notifika ta' dokumenti billi tagħti informazzjoni dwar id-dispożizzjonijiet tal-liġi domestika li japplikaw u dwar ir-regoli għall-implimentazzjoni tal-istrumenti internazzjonali fis-sehħ.

Jistgħu jittieħdu miżuri provviżorji neċessarji maħsuba biex jassiguraw is-success ta' talba pendenti għall-manteniment bis-setgħa mogħtija mill-Awtorità Ċentrali lir-rappreżentant tar-rikorrent fil-qrati Belġjani.

F'każ ta' bżonn, l-Awtorità Ċentrali tista' tipprovi lill-parti rikjedenti b'informazzjoni dwar il-proċeduri li jridu jsiru biex tiġi stabbilita l-paternità tat-tfal rigward il-missier putattiv.

L-aħħar aġġornament: 23/12/2015

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea.

Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.